

Изборите не се прават за интересот на поединци или на елитистички групи, туку за националните и за државните интереси на Република Македонија. Во тој контекст треба да се бара и концептот - какви избори треба да организираме?

Лидерите на најголемите политички партии се договорија да бидат сменети местата, претседател стана кандидатот кој е по избор на СДСМ, а негов заменик претставникот на ДУИ. Досегашниот симпатизер на владејачката партија ВМРО-ДПМНЕ се симна неколку скалила подолу и стана обичен член на Комисијата. Поради ваквата политичка рокада, всушност и нема поголеми персонални, односно функционални промени, освен што им недостасува една претставничка на понежниот пол.

Пишува: Кокан СТОЈЧЕВ

Собранието на Република Македонија го изгласа новиот состав на Државната изборна комисија, која треба да ги подготви локалните и претседателските избори во март 2009 година. Во ДИК речиси и нема поголеми промени, освен ако се извлече реакцијата на либералдемократите, кои им забележаа на пратениците, односно на четирите поголеми македонски партии што во составот се намалува процентот на жените и поради тоа сега оваа партија ќе го бара "Калимеро" пред Уставниот суд. Имено, наместо да се разгледа концептот за составување на Државната изборна комисија, односно да се разговара за преголемото политичко влијание врз функционирањето на ДИК, поради што и меѓународната заедница нè критикуваше, ЛДП и СДСМ бараат влакно во јазикот. Зошто кога во Клубот на пратениците во Скопје лидерите на најголемите политички партии се договорија да бидат сменети местата, претседател стана кандидатот кој е по избор на СДСМ, а негов заменик претставникот на ДУИ? Досегашниот симпатизер на владејачката партија ВМРО-ДПМНЕ се

"КАЛИМЕРО" ГИ

симна неколку скалила подолу и стана обичен член на Комисијата. Поради ваквата политичка рокада, всушност и нема поголеми персонални, односно функционални промени, освен што им недостасува една претставничка на понежниот пол која, според Законот за еднакви права меѓу мажите и жените, е изоставена од политичкиот ум, а партидонирањето е резултат на политичкиот делбен биланс меѓу четирите браќа. Затоа зачудува машката реакција на ЛДП. Дали оваа партија е надитрена или незадоволна од својот статус во македонскиот политички мозаик?

КРУЦИЈАЛНИ ПРОБЛЕМИ

Одговорот на овие прашања ќе треба да го дадат либералдемократите, кои ќе растат како квасец ако имаат стратегија, односно политичка имажинација за да го зголемат својот рејтинг. Затоа подобро е да се борат за нормални избори, бидејќи Брисел, ОБСЕ и други влијателни меѓународни фактори од нас бараат фер и демократски избори. Тоа значи дека "Калимеро" не смее да се потроши за банални и бизарни работи, туку за подготовка на членовите на избирачките одбори, како и за подигнување на политичката култура кај албанското население, кое барем досега групно гласаше, потоа "мафташе" со оружје итн.

Доколку овие круцијални проблеми не се отстранат, односно не се пронајдат институционални и човечки капацитети за да се спречат нерегуларностите, тогаш и овие избори ќе бидат запаметени по старите навика.

Народот вели - ако има навика, постои и одвика. Меѓутоа, за тоа е потребна политичка волја, и тоа не само кај албанските, туку и кај македонските партии.

Тие не смеат да се служат со средства и со луѓе за да исценираат изборни инциденти. Изборите не се прават за интересот на поединци или на елитистички групи, туку за националните и за државните интереси на Република Македонија. Во тој контекст треба да се бара и концептот - какви избори треба да организираме? Тоа што Собранието на Република Македонија со 87 гласа "за", тројца против и без воздржани, го избра новиот состав на Државната изборна комисија не значи демократска победа. Тоа не е изум или пронајдок на македонската демократија, која сака да покаже дека функционира политичкиот дијалог. Тоа е маска пред започнувањето на политичката кампања.

Нов претседател на ДИК е Александар Новаковски, инаку лице кое само до вчера беше обичен член на Комисијата, а претходно беше запаметен како десна рака на поранешниот претседател на законодавниот дом, Љупчо Јордановски. Неговиот заменик Субхи Јакупи, исто така, беше во врвот на ДИК,

Според проценките, предвремените избори во 2008 година чинеле повеќе од 200 милиони денари или за околу 3,3 милиони евра. Редовните избори за пратеници две години претходно чинеа 1,9 милиони евра. За мартовските локални и претседателски избори, во Буџетот од 2009 г. се предвидени 400 милиони денари или околу 6,6 милиони евра.

но и во извршната власт, како заменик-министер за правда. Останатите членови на Комисијата се ротациони решенија или блиски партиски личности: Јосиф Јосифовски, Тања Алтанџиева, Сашо Срцев, Влатко Сајковски и Бедредин Ибраими.

нот на изборите работниот однос им мирува.

Новиот состав на ДИК доаѓа откако на една од лидерските средби беше договорено претседателот и еден член на новата Изборна комисија да бидат од опозиционата СДСМ, заменикот од ДУИ, тројца членови од ВМРО-ДПМНЕ и еден од ДПА.

Според партиската математика, резултатите од локалните и од претседателските избори можат да бидат исти. Всушност, можеби ќе нема промена во сценариото од акциониот филм "На Запад - во Западна Македонија ништо ново".

ЖЕНИТЕ СЕ ЖЕНИ

По изборот на ДИК, првичната реакција на ЛДП е смешна и бесмислена. Тие се обидуваат да ѝ го одземат "штосот" на Лилјана Поповска, која не присуствувала на седницата кога жените биле

суд да реагира на ова кршење на законите во Република Македонија", беше првиот коментар на изборот на Андреј Жерновски од ЛДП.

"ВМРО-ДПМНЕ од тројца членови предложи тројца мажи, иако на листата беа пријавени и жени, меѓутоа ВМРО-ДПМНЕ избра да учествува и да оди по секоја цена по оваа точка на дневен ред", изјави Емилијан Станковиќ од СДСМ.

Според ВМРО-ДПМНЕ, Изборниот законик не е прецизен во делот на застапеност на жената во највисокиот орган кој треба да спроведе фер и демократски избори.

Ова важело само за избирачките одбори, за општинските и регионалните комисии. Се најавува преиспитување на одлуката.

"Роковите требаше да се запазат и токму затоа денес се изгласа таа одлука за да имаме Изборна комисија, за да може да продолжи текот на подготовките за изборите, меѓутоа секоја одлука понатаму може да претрпи измени, не-

СПАСУВА ЖЕНИТЕ И ДИК

ли така", оцени Лилјана Поповска, претседателка на ДОМ.

Доколку Уставниот суд оцени дека се прекршени законите, тогаш целата процедура за избор на ДИК треба да се повторува.

ПРОЦЕДУРА

Овој состав на ДИК, во кој има само двајца нови членови, треба да ги исполни европските стандарди, да спроведе фер и демократски избори како еден од условите за успешни избори, кои се услов за добивање датум за преговори за членство во Европската унија.

Според претходно договореното на лидерските средби, претседателот и еден член на новата Изборна комисија се од СДСМ, заменикот од ДУИ, тројца членови од ВМРО-ДПМНЕ и еден од ДПА. За овие избори Избирачкиот список ќе остане во Министерството за правда, а на наредните Министерството ќе треба да ѝ го предаде на Комисијата. Инаку, на конкурсот за избор на ДИК се пријавија вкупно дваесет кандидати.

Инаку, Државната изборна комисија со која претходно раководеше Јован Јосифовски направи три пропусти во работењето. Вонредните избори завршија пред цели шест месеци, но ДИК не подготви финансиски отчет, ги амнестира партиите од казни за скапите кампањи и не направи ништо за зајакнување на дисциплината на дел од изборната администрација.

Законодавниот дом ја избира Државната изборна комисија со двотретинско мнозинство. Членовите на ДИК треба да се државјани на Република Македонија, со постојано место на живеење во државата, да имаат завршено високо образование и најмалку осум години работно искуство во правната област, како и да не се членови на органи на политички партии. Претседателот, заменикот и членовите на ДИК функцијата ја вршат професионално, со мандат од четири години, со право на повторен избор. На претседателот, заменикот и на членовите на ДИК од де-

избришани од кандидатската листа. Според "најревносниот пратеник" на либералдемократите, Андреј Жерновски, ДИК ќе падне пред Уставниот суд. Зошто? Наместо две жени да бидат во Комисијата, само една се изборила за своите права и за правата на жените во Македонија. Дали тоа е вистинската причина да се напаѓа Комисијата?

"Новата Државна изборна комисија на Уставен суд. Прекршен е Изборниот и Законот за еднакви права меѓу мажите и жените. Наместо 30 проценти, или две жени, во ДИК има една. Ќе побараме колку што е можно побрзо Уставниот